

Jaarverslag 2023

Jaarverslag 2023 van de FOD Financiën

*Onveranderd en
even zorgwekkend
als altijd*

DE DOSSIERS VAN DE NUOD

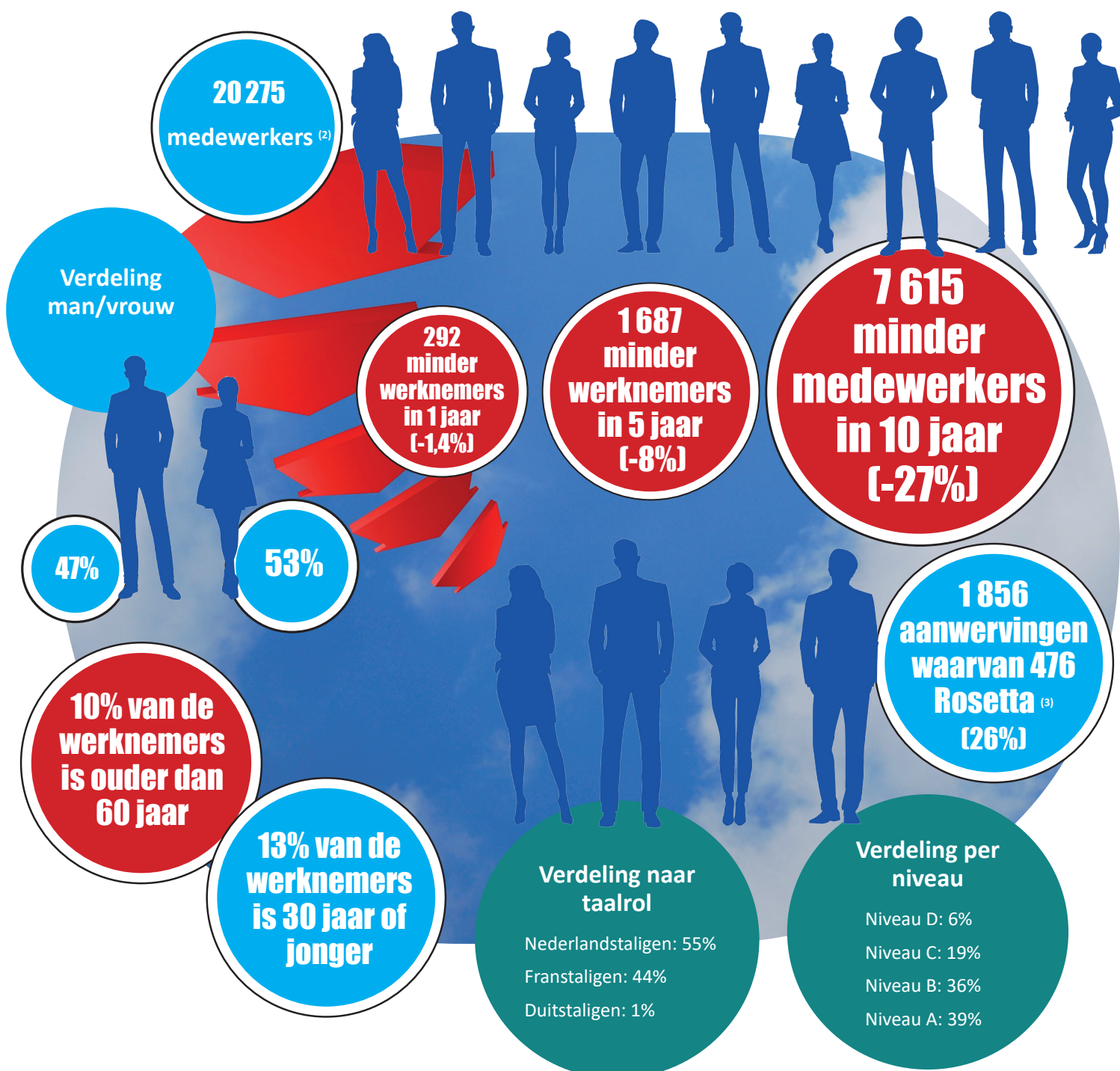
Jaarverslag 2023:

Onveranderd en even zorgwekkend als altijd

Zoals elk jaar heeft de FOD Financiën zijn jaarverslag van het afgelopen jaar gepubliceerd. Hier is onze analyse:

De FOD Financiën op 31/12/2023 in enkele cijfers

Zie hier het portret van ons departement: ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Bron : https://finances.belgium.be/sites/default/files/Statistieken_SD/open-data/Operationeel-beheer.xls

⁽²⁾ N.B. Opgemerkt moet worden dat, afhankelijk van de bron (zelfs binnen de FOD Financiën), de cijfers enigszins variëren. Bijvoorbeeld. Afhankelijk van de gebruikte bron zal het aantal personeelsleden van de FOD Financiën eind 2023 20.880, 20.767 of 20.275 bedragen.

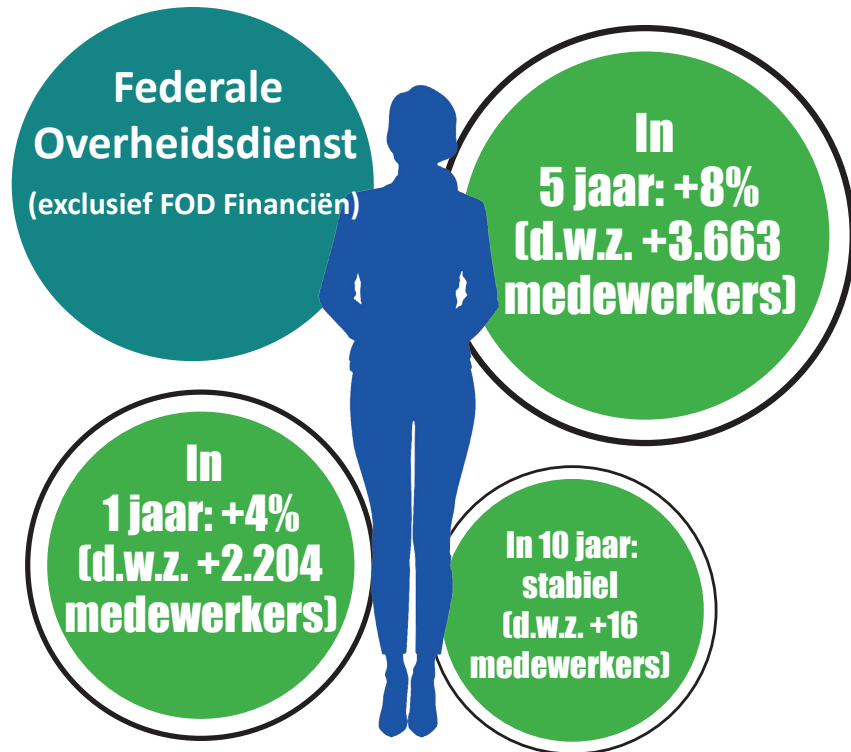
⁽³⁾ Rosetta-contracten, ook wel startbaanovereenkomsten genoemd, zijn contracten van bepaalde duur die worden aangeboden aan jongeren onder de 26 jaar. Ze zijn verlengbaar tot de leeftijd van 26 jaar.

De FOD Financiën wordt **meer getroffen door besparingen** dan de rest van het federale ambtenarenapparaat!

Jarenlang werd het personeel van de Federale Overheidsdienst beschouwd als een budgettaire aanpassingsvariabele. Niet alle FOD's worden echter in dezelfde mate getroffen door de besparingen. Het aantal personeelsleden in de FOD Financiën daalt sneller dan in de rest van het ambtenarenapparaat. De cijfers ⁽⁴⁾ spreken voor zich:

Evolutie van het personeelsbestand binnen de Federale Overheidsdienst (exclusief FOD Financiën):

Deze dalingen zijn veel kleiner dan die van de FOD Financiën. Deze cijfers werden gedetailleerd beschreven in de Flash van afgelopen juni. Aarzel niet om dit artikel te raadplegen.

(4) Bron : <https://infocenter.belgium.be/fr/statistiques>

Verschillen tussen algemene administraties en stafdiensten binnen de FOD Financiën

Personeelsinkrimpingen treffen niet elke algemene administratie en stafdienst op dezelfde manier. Hieronder vindt u de evolutie van het personeelsbestand over de laatste jaren binnen de verschillende algemene administraties en stafdiensten (in wit op een groene achtergrond de stijgingen, in het rood de dalingen en in het wit op een rode achtergrond de dalingen die groter zijn dan het gemiddelde van de FOD Financiën):

Personeelsbestand (fysieke eenheden)	Eind 2023	Evolutie over 1 jaar (%)	Evolutie over 5 jaar (%)	Evolutie over 10 jaar (%)
AA Bijzondere Belastinginspectie	711	+10 %	+15 %	+16 %
AA Douane en Accijnzen	3 212	-2 %	-0,2 %	-13 %
AA Douane en Accijnzen (exclusief Brexit)	2 826	-2 %	-12 %	-24 %
AA Fiscaliteit	7 244	-2 %	-11 %	-29 %
AA Inning en Invordering	2 687	-1 %	-7 %	-13 %
AA Patrimoniumdocumentatie	3 512	-3 %	-11 %	-36 %
AA Thesaurie	193	+2 %	-15 %	-65 %
AA Beleidsexpertise en -ondersteuning	173	-2 %	+4 %	+19 %
SD Begroting en Beheercontrole (inclusief Logistiek)	852	-19 %	-39 %	-63 %
SD ICT	826	+13 %	+100 %	+81 %
SD Personeel en Organisatie	438	-11 %	-19 %	-42 %
Diensten van de Voorzitter	267	-1 %	+17 %	-16 %
Autonome diensten	160	-5 %	+10 %	+50 %
TOTAAL	20 275	-1 %	-8 %	-27 %

Alvorens deze gegevens te analyseren, moet worden opgemerkt dat :

- Wijzigingen in het aantal personeelsleden bij de AA Thesaurie en de AA Patrimoniumdocumentatie moeten worden gekwalificeerd als gevolg van de regionalisering van een deel van hun verantwoordelijkheden, de overheveling van personeel naar de gewesten, enz.
- Douane: na de Brexit werden in 2020 386 douanebeambten specifiek aangeworven om de aanzienlijke extra taken op te vangen. Om de evolutie van het douanepersoneel te analyseren en appels met appels te vergelijken, moeten deze 386 aanwervingen buiten beschouwing worden gelaten.

De afgelopen jaren vielen de verschillende algemene administratie en andere stafdiensten niet allemaal onder hetzelfde regime.

Alleen bij BBI, ICT, de Diensten van de Voorzitter, de Autonome diensten en de AA Beleidsexpertise en -ondersteuning is het personeelsbestand toegenomen.

Anderzijds is het personeelsbestand van de meeste algemene administraties, d.w.z. de AA Fiscaliteit, de AA Patrimoniumdocumentatie, de AA Inning en Invordering, de AA Thesaurie en zelfs de Douane (met uitzondering van Brexit), sterk gedaald.

Onder deze omstandigheden is het onvermijdelijk dat de dienstverlening aan burgers en de bestrijding van belastingfraude hieronder lijden.

Wijzigingen in het aantal controleambtenaren

Naar aanleiding van verschillende acties van medewerkers van FOD Financiën en de uitgeoefende druk beloofde de minister van Financiën in 2017 dat alle controlefuncties in de algemene belastingadministraties bij elk vertrek zouden worden vervangen. Deze belofte werd herhaald in een protocol van 13 juni 2017.

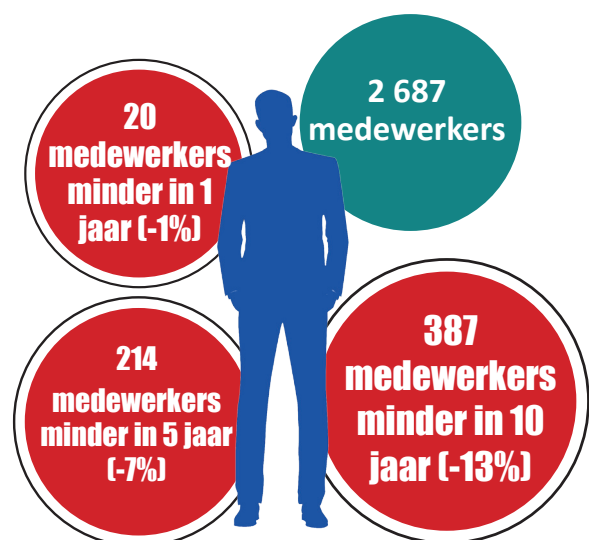
Helaas bevat het jaarverslag geen statistieken over het aantal agenten dat is toegewezen aan controlefuncties, waardoor het moeilijk is om deze belofte te verifiëren.

Ter herinnering, de NUOD heeft op basis van gegevens voor 2022 en volgens antwoorden op parlementaire vragen opgemerkt dat het aantal controlefuncties in zes jaar tijd met 11,3% is gedaald, een daling die nog markanter zou zijn zonder de specifieke aanwervingen in verband met Brexit bij de douane.

Dit is ver verwijderd van de beroemde belofte van een 1:1 vervanging voor controlefuncties. En toch drong de Rekenkamer zelf nog steeds aan op deze prioriteit in een rapport dat in december 2022 werd gepubliceerd.

AA Inning en Invordering (AAIL): minder personeel, maar meer werk

In 10 jaar tijd is het aantal medewerkers met 13% gedaald

De werkdruk neemt toe

- **Aantal oproepen ontvangen:** van 984 816 in 2020 naar 1 022 571 in 2023
- **Aantal schulden waarvoor een afbetalingsplan werd toegestaan:** van 239 050 in 2020 naar 498 051 in 2023
- **Aantal schulden waarop een derdenbeslag werd gelegd:** van 283 411 in 2020 naar 717 028 in 2023

+ 4%
in 3 jaar

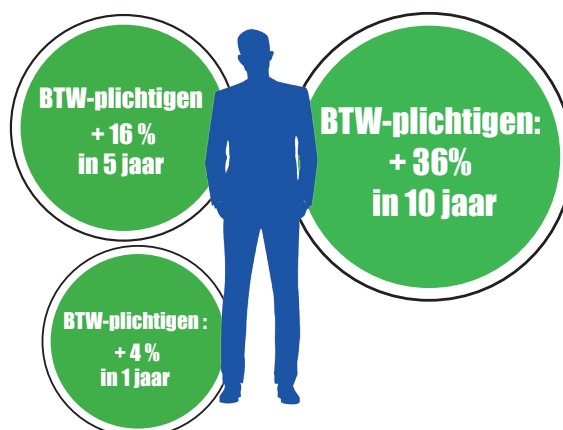
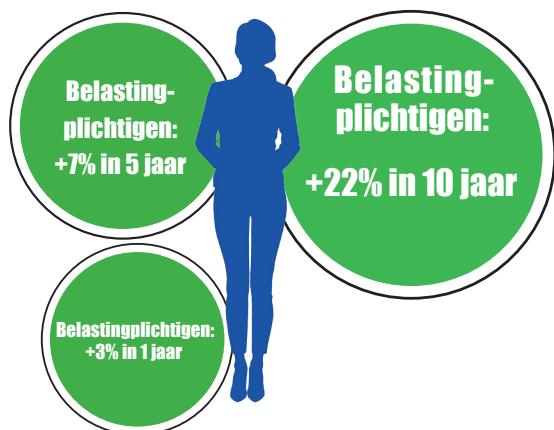
+ 108%
in 3 jaar

+ 153%
in 3 jaar

AA Fiscaliteit: Aanzienlijke vermindering van personeel, controleopdrachten en belastingtoeslagen

Stijging van het aantal belastingplichtigen (alle categorieën samen⁽⁵⁾) en btw-plichtigen

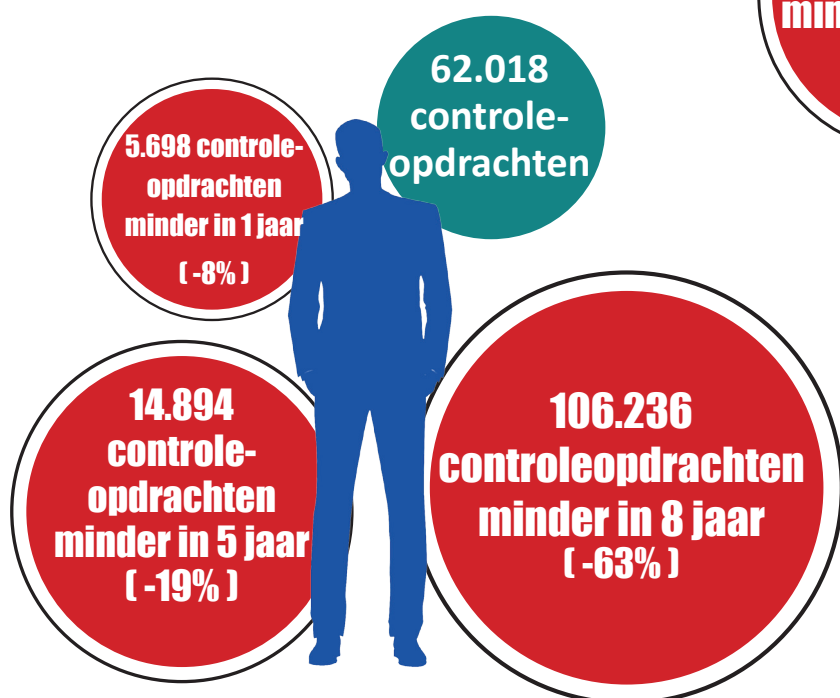
In de loop der tijd is het aantal belastingplichtigen (alle categorieën samen) en btw-plichtigen gestaag gestegen.

Het aantal zaken dat door de AA Fiscaliteit (AAFisc) wordt behandeld, is dus gestegen.

Bijna een derde minder personeel in 10 jaar

Het is waar dat AAFisc het grootste aantal ambtenaren in dienst heeft, maar het heeft het grootste proportionele verlies aan personeel geleden.

Minder controleopdrachten: 63% minder controles

Het is niet verrassend dat ook het aantal controleopdrachten is gedaald.

In 8 jaar⁽⁶⁾ is het aantal controleopdrachten met 63% gedaald!

⁽⁵⁾ Personenbelasting (PB), Rechtspersonenbelasting, Vennootschapsbelasting (Ven.B), Belasting van niet-inwoners

⁽⁶⁾ Opgemerkt moet worden dat het aantal controleopdrachten pas vanaf 2014 beschikbaar is

Vermindering van de belastingtoeslagen: 1 miljard euro verloren in slechts enkele jaren!

Ook het aantal belastingtoeslagen als gevolg van controles ⁽⁷⁾ is gedaald.

Als we de aanslag van ambtswege buiten beschouwing laten, zullen de toeslagen in verband met controles in 2023 slechts 3 miljard euro bedragen. In 2011 was dit meer dan 4,3 miljard euro en in 2010 bijna 3,9 miljard euro.

Vergeleken met 2011 bedraagt het jaarlijkse verlies meer dan een miljard euro!

Hier is een samenvattende tabel:

In duizenden euro's	2010	2011	2022	2023
Verhogingen in Ven.B-controles	3 322 730	4 075 255	2 903 869	2 316 998
Verhogingen in BTW-controles	574 773	260 083	251 971	702 877
Totaal verhogingen in VEN.B en BTW-controles (exclusief aanslag van ambtswege wegens niet-aangifte)	3 897 503	4 335 338	3 155 840	3 019 875

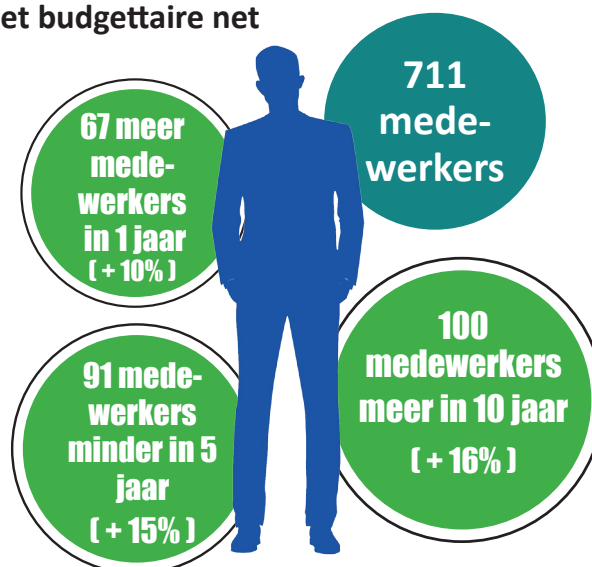
CONCLUSIE

Bij de AA Fiscaliteit loopt alles terug: personeel, controleopdrachten en inkomstenverhogingen. De NUOD herhaalt dat een coherent beheer zou betekenen dat er een groot aantal controleurs wordt aangenomen om de inkomsten te verhogen, vooral in tijden van budgettaire moeilijkheden. Een dergelijk beheer lijkt echter te ontbreken bij zowel de federale overheid als de FOD Financiën, en het ziet er niet naar uit dat de plannen van Arizona om belastingfraude te bestrijden verandering zullen brengen in deze situatie.

AA Bijzondere Belastinginspectie (BBI):

meer personeel, maar nog steeds minder transparantie in jaarverslag

BBI glipt door de mazen van het budgettaire net

CONCLUSIE

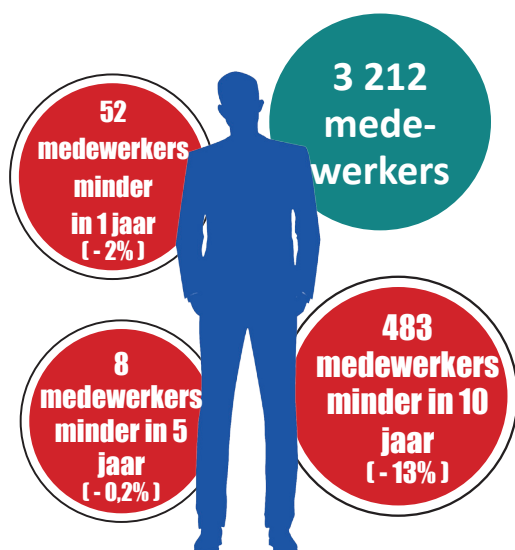
Wat BBI betreft, vertelt het jaarverslag ons alleen dat het aantal medewerkers is gestegen van 644 naar 711, dat het aantal behandelde zaken is gedaald van 2 255 naar 1 981, maar dat de ontvangen bedragen per medewerker lichtjes zijn gedaald van 560.550 euro naar 555.016 euro. Net als bij de AAFisc zijn er nog steeds geen statistieken over administratieve en gerechtelijke geschillen en over de geïnde bedragen.

⁽⁷⁾ Helaas zijn de PB-stijgingen niet beschikbaar in het jaarverslag over 2023. We zullen deze gegevens daarom niet analyseren

AA Douane en Accijnzen:

Fraude en smokkel nemen toe, maar minder controles

In 10 jaar, Brexit niet meegerekend, is 1 op de 4 douanebeambten verdwenen

Exclusief de 386 douanebeambten die zijn aangeworven voor de Brexit:

Brexit niet meegerekend

Explosie van fraude en smokkel

- **Inbeslagnames van cocaïne:** van 15,9 ton in 2015 naar 121,5 ton in 2023
- **In beslag genomen sigaretten en tabak:** van 110 978 429 stuks in 2018 naar 345 004 734 stuks in 2023

+ 664%
in 8 jaar

+ 211%
in 5 jaar

Minder controles

- **Controles op rode gasolie:** van 107 579 in 2012 naar 26 679 in 2023 (-75%), ondanks een stijging van het aantal overtredingen van 1,5% naar 5,4% (+240%)
- **Aantal vastgestelde inbreuken door de opsporingsdiensten van de AAD&A:** van 158 in 2020 naar 124 in 2023 (-22%), met een stijging van het gemiddelde bedrag per vaststelling van 1,27 miljoen euro naar 1,74 miljoen euro (+37%).

- 75%
in 11 jaar

- 22%
in 3 jaar

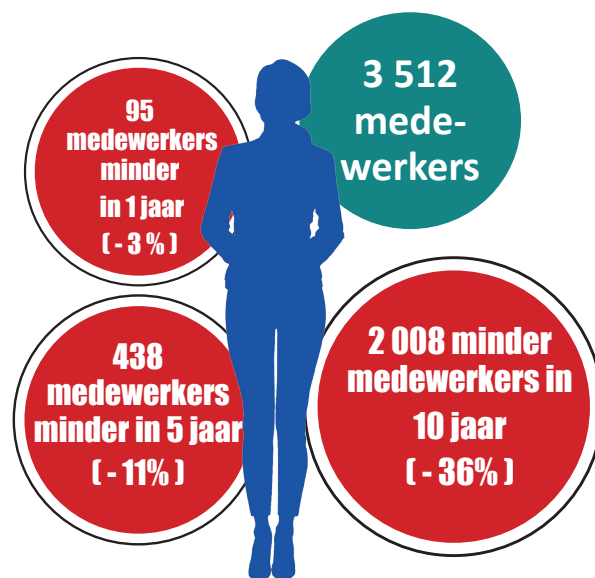
Het bewijs is duidelijk: **hoe minder we controleren, hoe meer fraude er wordt gepleegd en hoe groter het gevoel van straffeloosheid onder fraudeurs.**

CONCLUSIE

Bij de Douane, net als bij de AAFisc, is het zorgwekkend om de kloof tussen de politieke retoriek en de realiteit vast te stellen. Terwijl België een draaischijf is voor de smokkel in Europa en de fraude toeneemt, blijft het aantal douanebeambten dalen. Dit personeelstekort komt België duur te staan, zowel op het vlak van ontdoken douanerechten en accijnzen als op het vlak van gevaarlijke en illegale producten die onze havens en luchthavens passeren.

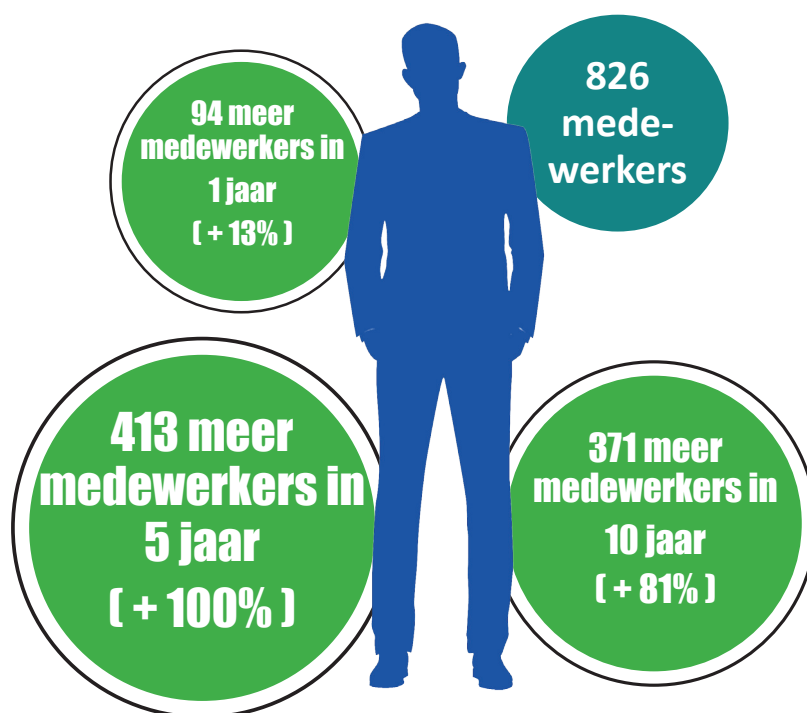
AA Patrimoniumdocumentatie (AAPADOC):

Personeelsevolutie⁽⁹⁾:

SD ICT

Personeelsevolutie:

U leest het goed: **in vijf jaar tijd heeft de ICT haar personeelsbestand verdubbeld**, de vele externe consultants niet meegerekend! Hoewel we het belang van de opdrachten van de ICT erkennen, vooral op het vlak van IT-beveiliging, is het essentieel om te onthouden dat dit een stafdienst is. Deze dienst wordt verondersteld de algemene administraties die de fundamentele opdrachten van de FOD Financiën uitvoeren, te ondersteunen en bij te staan.

Hoe kunnen we rechtvaardigen dat de ICT in deze periode zijn personeelsbestand heeft verdubbeld, terwijl de AAFisc, de Douane en de AAIL, evenals Patrimoniumdocumentatie, hun personeelsbestand drastisch hebben zien dalen?

We kunnen ook de **Diensten van de Voorzitter** noemen, waar het personeelsbestand in 5 jaar tijd met 17% is toegenomen.

⁽⁹⁾ Het is bijzonder moeilijk om de ontwikkeling van de Patrimoniumdocumentatie te analyseren. De laatste jaren is de situatie van deze algemene administratie veranderd als gevolg van de regionalisering van sommige van haar verantwoordelijkheden, de overplaatsing van personeel naar de gewesten...

Stijging van fiscale en niet-fiscale inkomsten

Net als het aantal belastingbetalers en het bruto binnenlands product zijn de totale belastinginkomsten gestegen, van 105.203 miljoen euro in 2020 naar 140.535 miljoen euro in 2023. De niet-belastinginkomsten zijn ook gestegen, van 5.467 miljoen euro in 2020 naar 7.949 miljoen euro in 2023. Elk jaar stijgen de geïnde belastingen.

Sommigen vragen zich misschien af waarom de strijd tegen belastingfraude in deze context moet worden opgevoerd. Het antwoord is simpel: belastingfraude creëert oneerlijke concurrentie. Een bedrijf dat eerlijk zijn belastingen betaalt, is in het nadeel ten opzichte van een bedrijf dat belasting ontduikt. De strijd tegen belastingfraude opvoeren betekent eerlijkheid bevorderen en de overheidsinkomsten verhogen.

Het is verkeerd om te denken dat de toename in belasting- en niet-belastinginkomsten te wijten is aan een betere naleving door de belastingbetaler. Het stijgende percentage productieve controles en de toename van de gemiddelde winst per controleopdracht tonen juist aan dat belastingbetalers zich niet beter aan de regels houden. De stijging van de belastinginkomsten houdt verband met de economische groei en de verhoging van bepaalde belastingen.

Belastingcontroles zijn essentieel om ervoor te zorgen dat elke belastingbetaler betaalt wat hij verschuldigd is, waardoor meer belastingrechtvaardigheid wordt gegarandeerd.

FOD Financiën: kampioen van de besparingen

In 2023 is het aantal gebouwen van de FOD Financiën gedaald van 135 naar 120, het waren er nog 205 in 2016. Bovendien heeft de FOD Financiën de energiebesparingsvereisten van de overheid overtroffen, met een besparing van 20% en vervolgens 10% op elektriciteit en 33% en vervolgens 27% op gas in respectievelijk 2022 en 2023.

CONCLUSIE

Jaren gaan voorbij en de situatie blijft hetzelfde. De werkdruk van ambtenaren neemt toe, terwijl het aantal personeelsleden, controleurs en controlebezoeken blijft dalen. De staat is voortdurend op zoek naar manieren om zijn schatkist aan te vullen, maar paradoxaal genoeg nemen de controles af, waardoor de bijbehorende inkomsten dalen.

Er zijn veel aanwijzingen dat belastingontduiking op een historisch hoogtepunt is. Het risico om betrapt te worden is zo laag dat sommige mensen er zonder aarzelen misbruik van maken. Ondertussen neemt de smokkel van allerlei aard toe, net als de geldtransfers naar belastingparadijzen.

De FOD Financiën is echter blij dat ze erin geslaagd is haar energieverbruik te verminderen.

Ieder zijn prioriteiten...

Hoe ons contacteren?

U wenst met ons contact te nemen?

- Stuur een e-mail naar info@nuod-financien.be
- Bel naar nummer 03/226.28.01

De NUOD: maar wat is het?

De NUOD is een neutrale, onafhankelijke, autonome en apolitieke vakbond.

Kom meer te weten over onze vakbond, onze waarden, de beweegredenen van de vele medewerkers die besloten hebben zich bij ons aan te sluiten, de verschillende diensten en voordelen waarvan onze leden genieten... door onze welkomstbrochure te raadplegen.

Deze brochure is beschikbaar door direct op de volgende link te klikken:

<https://flippingbook-unsp.dphi.be/BRnl/BRonthaal20240829/HTML/index.html>

Wil je lid worden?

Niets is eenvoudiger.

Vul het online aansluitingsformulier in:

<https://www.nuod-financien.be/lidworden/online-aansluiting/>

ZET JE LOOPBAAN

NIET OP

DOBBELSTENEN...

De NUOD
uw beste
individuele bijstand